

Belgisch EU Voorzitterschap 2010

Bijdrage Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij¹

Het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie in 2010 moet een belangrijke bijdrage leveren in de analyses die zullen leiden tot voorstellen voor het Europese financiële perspectief na 2013. Het debat over het gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2013 maakt hier integraal deel van uit. De opeenvolgende hervormingen van het Europees landbouwbeleid hebben er voor gezorgd dat het beleid drastisch werd bijgestuurd. Het wordt nu tijd dat de noodzakelijke verbouwingen plaats maken voor constructieve opbouw van een modern en duurzaam landbouwbeleid waarbij twee aandachtspunten centraal staan.

Vooreerst hebben de hervormingen van de laatste jaren het accent verschoven naar de markt. Wat en hoeveel geproduceerd wordt, moet zoveel mogelijk door de markt aangestuurd worden, niet langer door het beleid. Het beleid heeft zicht teruggespoeld van het product (wat, hoeveel) naar het productieproces (hoe). Door deze evolutie moet de landbouwsector zich steeds meer integreren in het agro-businesscomplex. De markt moet zijn stimulerende rol kunnen spelen. De eigenheid van de landbouwmarkten vraagt echter dat de overheid zich niet geheel terugtrekt maar een actieve rol blijft spelen om de marktstabiliteit te garanderen. Zonder stabiliserende mechanismen sukkelt de landbouwmarkt van de ene prijsspiek naar het volgende dieptepunt. De Europese Unie moet daarom creatief en innovatief zijn in het uitdenken en voorstellen van nieuwe, aangepaste en meer gerichte marktstabiliserende maatregelen. Zo kan de sector inspelen op een stijgende vraag naar voedsel in een sterk fluctuerende markt, zowel naar kosten als naar opbrengsten en mee invulling geven aan de uitdagingen die voortvloeien uit de crisissen die ons momenteel bedreigen (oa. op vlak van klimaat, voeding, energie, financieel...) met oog voor voedselsoevereiniteit, voedselzekerheid en het recht op voedsel.

Daarnaast is landbouw een multifunctioneel gegeven. Hiermee bedoelen we dat via landbouw niet alleen verschillende producten gecreëerd worden zoals voedsel, veevoerders, vezels, ed. maar dat ook bepaalde diensten worden geleverd. Ook milieuaspecten zoals bodemvruchtbaarheid, zuiver water, landschap, klimaat en biodiversiteit worden door landbouw beïnvloed. Landbouw heeft natuurlijk ook een invloed op tewerkstelling, plattelandsontwikkeling, dierenwelzijn en ons cultureel patrimonium. De maatschappij verwacht dus dat de landbouw, zowel wat product als productieproces betreft, hoge standaarden respecteert en een bredere maatschappelijke rol opneemt. Het naleven van deze randvoorwaarden, het vervullen van bijkomende opdrachten en het verstrekken van extra goederen en diensten brengt extra kosten met zich mee die echter moeilijk vertaald kunnen worden in een hogere prijs in de markt omdat het gaat over niet-afdwingbare randvoorwaarden binnen de internationale handel of omdat het (semi-)publieke goederen of diensten betreft. Hoe competitief of performant de landbouwsector zich ook ontwikkelt, zonder billijke vergoeding uit de markt of op enigerlei andere manier, blijft dit een belangrijk concurrentieel nadeel. De Europese Unie moet daarom oplossingen formuleren die de gegevenheid van de wereldwijde concurrentie en de regels van de vrije markt verzoenen met de gewenste duurzaamheid en multifunctionaliteit.

Deze aandachtspunten kunnen besproken worden in het kader van een informele Raad en naar aanleiding van een thema-congres. De gevoerde discussie en de daaruit voortvloeiende conclusies kunnen als waardevolle input gebruikt worden bij het uitwerken en voorstellen van concrete beleidsinstrumenten die het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2013 constructief opbouwen. Doel is dat het Europees landbouwbeleid legitiem blijft, het moet leefbaar zijn, rechtvaardig, solidair met derde landen en het moet beantwoorden aan de verwachtingen van de bevolking.

---

¹ De vertegenwoordigster namens de organisatie Bond Beter Leefmilieu/Natuurpunt wenst zich te onthouden bij dit advies.

Thema-congres stabilisatiemechanismen

Een thema-congres over stabilisatiemechanismen heeft als doel een inventaris te maken welke instrumenten overheden, de markt en private sectoren, coöperaties en individuele actoren wereldwijd hanteren om de landbouwmarkt in het algemeen te stabiliseren, om de specifieke marktrisico's op te vangen en in te dekken en om transparante marktinformatie te verzamelen en te verspreiden. Dit moet leiden tot aanbevelingen over welke instrumenten de Europese Unie in de toekomst kan inzetten om de gevolgen van de sterk fluctuerende markt op te vangen.

Informele Raad duurzame en functionele landbouw in een wereldwijde, vrije markt

Een informele Raad moet zich buigen over een veelzijdige aanpak om duurzaamheid en multifunctionaliteit te verzoenen met de gegevenheid van de wereldwijde concurrentie en de regels van de vrije markt. Verschillende Directoraten Generaal binnen de Europese Commissie en verschillende Commissies binnen het Europees parlement spelen hierin een rol. Het debat op de informele Raad moet suggesties formuleren hoe elk zijn bijdrage zou kunnen leveren. Hierbij kan gedacht worden aan de concretisering van het Groen Boek over de kwaliteit van landbouwproducten, de discussie over gepaste instrumenten in het Gemeenschappelijk landbouwbeleid, het optrekken van de internationale standaarden (Codex Alimentarius, SPS-measures,...), het opnemen van deze non-trade concerns en hoe ermee om te gaan in de internationale handel in de WTO-onderhandelings-agenda, vereenvoudiging van controles en vermindering van de administratieve lasten,...

Door het opnemen van deze twee aandachtspunten kan het Belgisch voorzitterschap een belangrijke en waardevolle input leveren aan het debat over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2013 in het kader van het nieuw op te maken financieel perspectief. Tegelijkertijd snijdt het Belgisch voorzitterschap zo twee thema's aan die van cruciaal belang zijn voor een duurzame én competitieve landbouw in de toekomst.

De principes die aangehaald worden in dit document moeten ook de aandacht vestigen op de toekomstige hervormingen op het vlak van het gemeenschappelijk visserijbeleid. Wanneer één van de komende dagen de technische visserijcommissie in de schoot van de SALV is operationeel geworden zal van hieruit eveneens een bijdrage worden uitgewerkt en overgemaakt.